

MUNI
ARTS

Kabinet
informačních studií
a knihovnictví

EdTech KISK

Studijní profilace Technologie ve vzdělávání

MASARYKOVA
UNIVERZITA

MUNI
ARTS

Kabinet
informačních studií
a knihovnictví

EdTech KISK

Studijní profilace Technologie ve vzdělávání

Masarykova univerzita
Brno 2019

Kniha je šířená pod licencí

CC BY-NC-ND 4.0 Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0

© 2019 Masarykova univerzita

ISBN 978-80-210-9480-2

ISBN 978-80-210-9479-6 (brožováno)

Obsah

Úvodní slovo	5
Poslání	7
Historie	10
Časová osa milníků.....	11
Lidé	13
Garanti	13
Současní vyučující	14
Externí spolupracovníci	16
Bývalí spolupracovníci	16
Partneři.....	17
Tutoři	17
Projekty	19
Aktuální	19
Ukončené projekty.....	20
Menší projekty	21
Časová osa projektů.....	22
Výuka a studenti	23
Historie výuky	25
Absolventi.....	26
Jak na EdTech vzpomínají absolventi profilace či studia pedagogiky?	27
Studentské projekty	30

Publikace	31
Vzdělávací prostředí.....	31
Informační gramotnost	32
Sebeřízené učení	33
Školní didaktika / Technologie ve výuce	34
Učící knihovník.....	35
Online vzdělávání	35
Kurátorství	36
Příspěvky ve sborníku.....	37
Filosofické aspekty.....	37
Konference, kterých jsme se zúčastnili	38
Redakční rady.....	38
Místo závěru	40

Úvodní slovo

V roce 2013 se postupně začala formovat magisterská studijní profilace [Technologie ve vzdělávání](#), která původně reflektovala tři významné body. Téma EdTechu jako něco, co se začalo formovat jako významný bod v informační vědě a postupně přesahovalo do knihovnictví, což je linka, kterou se snažíme do dnešního dne držet, jakkoli konkrétní obsahy i kulisy se do značné míry vyměnily. Druhou motivací byla snaha využít zkušenosti z online vzdělávání, které bylo v té době na KISKu již silným a zajímavým tématem, kterému se na praktické úrovni věnovala dlouhodobá pozornost. Třetím motorem, který utvářel tvář profilace, byla záliba v technologiích. Od začátku věříme, že není možné o technologiích ve vzdělávání mluvit, aniž by student i vyučující měli jasnou hmatatelnou zkušenost. Bez této zkušenosti je i snaha o to „dělat vědu“ jen deskripční bez schopnosti autentického a smysluplného tázání, tedy nesmyslnou činností.

Tyto zdroje jsou dodnes patrné v tom, jak o profilaci přemýšlíme. Jsme integrální součástí KISKu, což znamená možnost čerpat silné mezioborové inspirace, a především některé problémy promýšlet z netradičních perspektiv, které nemusí být čisté pedagogice vlastní, jakkoli naše zakotvenost v ní je zřejmá jak absolvovanými obory na straně velké části vyučujících, tak praktickými zkušenostmi i publikačním profilem celé profilace. Pokud tedy mluvíme o edTechovém oddělení, nemáme na mysli jasně ohraničenou strukturu osob nebo témat, ale spíše jistě com-unio, bytí spolu, tvoření komunity osob, které se snaží zkoumat podobné fenomény, řešit podobné problémy a výzvy, které před nás svět staví. Nedisponujeme vlastním rozpočtem ani personální politikou, ale díky projektové aktivitě jsme schopni témata, která vnímáme jako důležitá, systematicky rozvíjet.

Od původního spíše nadšeneckého a nejasně formovaného pojetí jsme se během šesti let stali silným vědecky, publikačně i komunitně laděným místem dialogu. Snažíme se o pěstování vztahů s nejrůznějšími institucemi, o mezipředmětový dialog, transdisciplinární výzkum. Díky Mgr. Pavlíně Mazáčové, Ph.D., se daří dlouhodobá projektová i výzkumná spolupráce s řadou škol, s příchodem Mgr. Čeňka Šašinky, Ph.D., (v roce 2018) se spustila rozsáhlá spolupráce s informatikou, psychologíí a infrastrukturou HUME Lab, kterou intenzivně využíváme. PhDr. Pavla Kovářová, Ph.D., Mgr. Pavlína Mazáčová, Ph.D., a PhDr. Martin Krčál, DiS., pak dlouhodobě pěstují vazby na knihovny.

Předkládaná brožura je vlastně jakousi informací o „stavu unie“, pohledem na to, kam se nám podařilo během šesti let dostat, jaké možnosti nabízíme studentům v oblasti vzdělávání, výzkumným partnerům i široké veřejnosti. Současně slouží také jako odrazový můstek pro další rozvoj a zlepšování se. Chtěli bychom, aby nám umožnila identifikovat oblasti, ve kterých bychom se mohli posouvat kupředu.

Domníváme se, že hodnota a význam profilace nestojí a nepadá na technologiích ani na společenském postavení či uznání, které jsme si za šest let získali, ale je založena na snaze propojovat lidi – věříme, že špičkové a nadšené vyučující a studenty, kteří mají o vzdělávání, často náročné a individualizované, zájem. Věříme, že sdílené hodnoty stojící na „co nic nestojí, za nic nestojí“ a „když nemůžeš, tak přidej“ nejsou jen výrazem upachtěnosti, ale především sdílené radosti z růstu, rozvoje a poznání každého, kdo se na EdTechu objeví. Vnímejte tedy prosím tuto brožuru především jako pozvání ke spolupráci, ke společnému setkávání, diskusi a přemýšlení.

Poslání

Cílem našeho oddělení, které se zaměřuje na technologie ve vzdělávání, je reflektovat (teoreticky, empiricky i aplikačně) témata, která souvisejí se změnami informačních interakcí v procesu vzdělávání v posledních dvaceti letech. Nesledujeme přitom jen rovinu pedagogickou, filosofickou, technickou či informačně vědní, ale usilujeme o transdisciplinární přístup, který umožní nacházet zajímavé fragmenty, se kterými může po dalším rozpracování zacházet řada dalších oborů. Naše pojetí tedy musí být bytostně inovativní, což by ale nemělo znamenat prostou popularizaci či povrchnost. Můžeme popsat pět specifických oblastí, ve kterých se chceme v budoucnu profilovat a které navazují již na naše předchozí projekty a výzkumy.

Výzkum vzdělávacího prostředí představuje složitý interdisciplinární problém, který reaguje na témata, která se vynořují v oblasti sociální pedagogiky, ale i školní pedagogiky či knihoven. Naším cílem je na základě různých přístupů (pedagogika, filosofie, architektura, informační věda, psychologie, sociologie, design služeb, datová analytika...) nabídnout pohled na to, jakým způsobem vzdělávací prostředí ovlivňuje způsoby učení, strukturu poznatků, seberegulaci či informační interakce. Spojíme přitom v našem zájmu online i offline prostředí do integrálního celku. Předmětem našeho zájmu je například vliv architektury na sociálně edukační interakce, výzkum učení ve virtuální realitě, výzkum chování v online kurzech atp.

Systematicky se věnujeme **informační gramotnosti**, kterou je možné vnímat jako jednu ze základních myšlenkových komponent pro seberegulované učení či kritické myšlení. Soustředíme se jak na teoretickou reflexi fenoménu, tak také na otázky vývoje online kurzů i presenčního vzdělávání, rozvoje informační gramotnosti u různých cílových skupin (žáci ZŠ a SŠ, senioři, vysokoškolští studenti, sociálně znevýhodnění...), měření úrovně informační gramotnosti atp. Téma **digitálních kompetencí** studujeme po stránce filosofické, ale také empirické. Svě výzkumy dlouhodobě zaměřujeme na analýzu diskursu s nimi spojenou, na vztah studijního chování a digitálních kompetencí, měření jejich úrovně atp.

Školní didaktika představuje v našem pojetí velice neobvykle strukturovanou oblast, protože se věnujeme jen některým jejím specifickým oblastem. Především jde o studium nových didaktických forem, které se ve školním prostředí běžně neobjevují – digitální informační kurátorství, online vzdělávání, hybridní výuka, virtuální realita atp. Druhou oblastí je pak studium (a aplikovaný rozvoj) interakce školy a knihovny – témata informačního vzdělávání a informační gramotnosti, učící knihovník, neformální vzdělávání atp. Naším studentům nabízíme možnost získat díky studiu pedagogiky tzv. pedagogické minimum, trénink v oblasti online vzdělávání nebo kurzy nezbytné pro výkon funkce koordinátora ICT. Dlouhodobě se také věnujeme vzdělávání učitelů, které představuje praktickou aplikaci k diseminaci našich výzkumných zjištění.

Součástí poslání EdTechu vnímáme **rozvoj online vzdělávání**. K tomu přistupujeme ve specifickém nahlédnutí filosofie informace. Online vzdělávání také nevnímáme jako něco uzavřeného v odděleném kyberprostoru, ale jako součást běžného světa a zkušeností. Naše pojetí promítáme zejména do formy otevřených webových kurátorských mash-up kurzů. To znamená kurzů, jejichž obsah je volně dostupný, propojený s kurátorským výběrem dalších zdrojů na internetu pomocí hypertextu a běžící na webových stránkách v kombinaci s dalšími nástroji.

Specificky se zaměřujeme na **výzkum filosofických aspektů**, které s informačními interakcemi souvisí. Přebíráme Floridiho koncept onlife bytí, který zdůrazňuje rozmazání hranic mezi online a offline, hovoří o hyperkonektivistické době a nutí nás promyšlet novým způsobem vztah technologií a bytí ve světě. Specificky se zajímáme o vztah filosofie informace a filosofie edukace, o výzkum klíčových aspektů spojených s informatizací společnosti ve vztahu k učení či o filosofickou reflexi informační gramotnosti a digitálních kompetencí. Toto pojetí se odráží ve většině kurzů, které rozvíjíme, ale také představuje základní východiska našich empirických i teoretických studií.

- [Definování problému a práce s tématem](#)
- [Kde hledat informace I](#)
- [Kde hledat informace II](#)
- [Jak informace hledat](#)
- [Elektronické informační zdroje I](#)
- [Elektronické informační zdroje II](#)
- [Vyhledávací nástroje na internetu I](#)
- [Vyhledávací nástroje na internetu II](#)
- [Informační etika a hodnocení informací](#)
- [Jak správně citovat](#)
- [Jak efektivně číst odborné texty a správně psát seminární a diplomové práce](#)

Definování problému a práce s tématem

Autoři: [PRESOVÁ, Silvie](#), [PAZDERSKÝ, Michal](#), [ŠKYŘÍK, Petr](#).

” Modul se zaměřuje na práci s tématem vysokoškolské písemné práce. Tato oblast je dána do souvislosti s procesem řešení problému a studenti by měli pochopit, co znamená řešit problém, jeho vztah k tématům písemných prací a měli by se naučit přemýšlet o tématu a problematizovat ho. Důsledkem toho by mělo být, že si studenti dokáží vybrat vhodné téma pro zpracování odborného textu a rozpoznat specifické a obecné téma. Dále jim byly představeny fáze definování problému a tématu: uvedení tématu otázkou, identifikování klíčových pojmů a vytvoření množiny synonym a souvisejících pojmů.

- [Interaktivní přednáška](#)
- [Textová opora k interaktivní přednášce \(pdf\)](#)

Kde hledat informace I

Autoři: [NEDOMOVÁ, Martina](#), [KŘIVÁNEK, Petr](#), [ŠKYŘÍK, Petr](#).

” Tento modul pojednává o jednotlivých druzích a typech informačních pramenů, charakterizuje základní pojmy jako je dokument nebo informační pramen. Hlavním úkolem je naučit se jednotlivé informační prameny používat a znát, jaké informace lze v těchto zdrojích najít. Dále se zde lze dovědět, kde hledat (v jakých institucích) primární, sekundární nebo terciární informační prameny.

- [Interaktivní přednáška](#)
- [Textová opora k interaktivní přednášce \(pdf\)](#)

Kde hledat informace II

Autoři: [NEDOMOVÁ, Martina](#), [KŘIVÁNEK, Petr](#), [ŠKYŘÍK, Petr](#).

” Tento modul navazuje na modul Kde hledat informace I a představuje různé druhy informačních institucí, které lze pro vyhledávání dokumentů využívat, zaměřuje se na knihovny a jejich služby - jaké služby poskytují a jak je využívat. Charakterizuje pojmy jako knihovna, informační instituce nebo databázové centrum. Dále tento modul nabízí návod, jak postupovat při získávání jednotlivých dokumentů (knihy, skripta, časopisu, článků) nebo jejich kopií (služba elektronické dodávání dokumentů).

- [Interaktivní přednáška](#)
- [Textová opora k interaktivní přednášce \(pdf\)](#)

Jak informace hledat

Autoři: [PRESOVÁ, Silvie](#), [PAZDERSKÝ, Michal](#), [ŠKYŘÍK, Petr](#).

”

Historie

Analyzovat historii edTechového zaměření na KISKu je nesmírně složité. Za jisté počátky je možné považovat vznik online Kurzu práce s informacemi (2006), který začal jako studentský projekt, který postupně dokázal edukačně zasáhnout více než 1500 studentů za semestr. U vzniku tohoto projektu stál PhDr. Petr Škyřík, Ph.D., dnešní vedoucí KISKu. Současně je nutné říci, že již v této době bylo kurikulum KISKu s technologiemi silně propojené, takže se zde vyskytují předměty jako Počítačová gramotnost 1 a 2 nebo Nástroje a možnosti internetu. Druhý velký online kurz vzniká také jako studentský, jde o Kreativní práci s informacemi (2010), který byl formován v týmu okolo Mgr. et Mgr. Dagmar Chytkové a Mgr. Terezy Schwarzové Matýsové. Do toho kontextu je současně nutné připomenout práci Mgr. Tomáše Boudy, Ph.D., který se již v roce 2009 věnoval výzkumům a aplikacím v oblasti vzdělávacích prostředí, konkrétně v Second Life.

Nejpozději od roku 2010 tedy můžeme hovořit o tom, že na KISKu dochází k formování silné skupiny, která se zaměřovala na technologie ve vzdělávání, a to především v rovině praktické implementace. Rozvoj jednotlivých kurzů byl postupně podpořen evropskými projekty, jako byly Centrum pro rozvoj informačního vzdělávání na MU – CEINVE (KPI11, KPI22 a informační vzdělávání) nebo Standardizace IT gramotnosti na Masarykově univerzitě – SITMU (především nákup techniky a tvorba interaktivních osnov v ISu). Současně s tím je možné vidět dlouhodobě pěstovanou odbornost pracoviště v oblasti informačního vzdělávání, což je oblast, ve které se KISK

systematicky profiloval mezi dalšími informačně vědními pracovišti. Z těchto dvou zdrojů se postupně začalo utvářet myšlenkové podhoubí, které – spolu s pozitivním vztahem k rozmanitým technologiím – připravovalo prostor pro vznik samostatné profilace.

Za zásadní přelom ve formování celé profilace je ale možné vidět až projekt ERNIE, který si kladl za cíl inovaci magisterského kurikula na KISKu. Jednou ze zvolených oblastí profilací magisterského studia Informační vědy a knihovnictví byly také technologie ve vzdělávání, které se kurikulárně začínají poprvé uplatňovat v roce 2014. Od tohoto roku současně můžeme hovořit o vlastním uchopení profilace jako tématu edukace, výzkumu, publikací, ale také třeba konferencí nebo systematického setkávání se studenty a dalšími partnery.

Studium bylo formováno tak, že bylo tvořeno předměty tzv. jadéřkovými, tedy Vzdělávacími technologiemi a Designem vzdělávacího procesu. K nim existovala sada kurzů, které umožňovaly samotnou profilaci – v rámci prvního roku šlo o Laboratoř vzdělávacích technologií, Sebeřízené učení, Online vzdělávání: MOOC, Informační gramotnost a Digitální hry. V tomto prvním období je možné sledovat poměrně silné diskuse o vlastním obsahu kurikula, dochází k intenzivním kontaktům mezi vyučujícími a formování celkové strategie a vize celého směřování profilace. Současně vzniká povinný předmět Učící se společnost.

V dalších letech je pak možné vidět dílčí posuny v obsahu jak kurikula, tak náplně práce jednotlivých osob, které se na formování profilace podílejí. V rámci celého KISKu tvořila tato profilace specifickou část, neboť byla vždy tvořena primárně interními vyučujícími, což do značné míry určovalo její jistou kompaktnost a vyšší míru aktivity.

V dalších letech se postupně objevují další kurikulární kurzy směřující jak k online vzdělávání, tak také ke školním didaktice. Dochází také k postupné proměně vyučujících a také k tomu, že kurikulum edTechové opouští kurz Digitální hry – analýza a design, který se přesouvá do oblasti designu služeb.

Z hlediska vlastního fungování profilace byl jedním ze základních momentů projekt Operačního programu Vzdělávání ke konkurenceschopnosti Interes – Informační technologie realizované spoluprací (2014–2015). Projekt přinesl jak poměrně značné finanční prostředky, tak také mnoho publikačních výstupů a současně spolupráci s více než 30 základními a středními školami a 450 učiteli v krajích Jihomoravském, Pardubickém a Vysočina. Tento projekt má dodnes silný vliv na směřování celé profilace – od práce s technologiemi přes další vzdělávání pedagogických pracovníků až po kontakty, z nichž řadu udržujeme doposud.

Na pozici garanta (či spíše koordinátora) magisterské studijní profilace se vystřídali Mgr. František Dalecký (2013–2014), PhDr. Pavla Kovářová, Ph.D. (2014–2015) a RNDr. Michal Černý (od roku 2016). Od podzimu 2019 vzniká také bakalářská větev profilace, kterou garantuje Mgr. Hana Tulinská.

Časová osa milníků

- ▶ **2019**
  - Dvacet magisterských kurzů v kurikulu profilace
  - Rozšíření studijní profilace do bakalářského studia
  - Mgr. Hana Tulinská vedoucí bakalářské profilace
- ▶ **2017**
  - Založení časopisu EDTECH KISK
- ▶ **2016**
  - RNDr. Michal Černý vedoucím profilace
  - Otevření Studia pedagogiky v rámci Celoživotního vzdělávání MUNI
  - Otevřené webové online kurzy práce s informacemi (Mgr. Hana Tulinská, RNDr. Michal Černý)
- ▶ **2014**
  - PhDr. Pavla Kovářová, Ph.D. vedoucí profilace
  - Projekt Interes (Mgr. Pavlína Mazáčová, Ph.D.)
- ▶ **2013**
  - Zformování studijní profilace
  - Mgr. František Dalecký vedoucím profilace
- ▶ **2009**
  - Výzkum a aplikace Second Life pro vzdělávání (Mgr. Tomáš Bouda, Ph.D.)
- ▶ **2006**
  - Vznik online Kurzu práce s informacemi (PhDr. Petr Škyřík, Ph.D.)

Lidé

EdTechové oddělení nemá zcela jasnou personální strukturu, protože nepředstavuje pracoviště ve fakultním slova smyslu, je tedy spíše volným sdružením osob, které se tématu technologií ve vzdělávání věnují, a to jak edukačně, tak také výzkumně, a mají vztah ke KISKu. Touto volností (ale také spojením s různými projektovými výzvami) dochází jak k metodologickým, tak také k tematickým posunům toho, čemu se věnujeme.

V současné době je grantově podporováno především online vzdělávání, rozvoj informační gramotnosti, práce s VR v psychologických a edukačních souvislostech nebo spojování formálního a neformálního vzdělávání. Také můžeme vidět velký posun od spíše inovativně inspirativního pojetí profilace k aplikovanému i primárnímu výzkumu. Skutečnost, že je na tak malém oddělení řešen mezinárodní GA ČR a dva TA ČR projekty je ukázkou skutečného cílení na excelenci. Zatímco dříve byl tým externistů do velké míry spojený s tím, že zajišťoval výuku, dnes se o výuku primárně starají interní členové. Externisté mají těžiště především ve výzkumu a výzkumných infrastrukturách.

Garanti

Garantem není myšlen člověk, který by plně rozhodoval o směřování a fungování EdTechu, ale spíše koordinátor a člověk, který usiluje o integrální propojování jednotlivých aktivit, snažící se podporovat komunitu a celkový jednotný profil oddělení.

Mgr. František Dalecký (2013–2014) byl prvním garantem EdTechu, podílel se – díky projektu ERNIE – na prvním návrhu kurikula, formování týmu lidí okolo něj a etablování celé profilace jako svébytného oboru. Toto první období je tedy spojeno s velkým úsilím včetně získávání zpětné vazby od externistů, tvořením sociálních vazeb atp.

PhDr. Pavla Kovářová, Ph.D. (2014–2015) představuje garanta, který vstoupil do EdTechu z pozice odborníka na informační bezpečnost a vzdělávání, její primární rolí byla jistá konsolidace a stabilizace profilace, která byla silně postavená na interních zdrojích, ať již personálních, nebo technických. Přinesla důraz na výzkumnou část profilace. V tomto období dochází také k jisté kulminaci aplikačních projektových výzev, které směřují do školního prostředí.

RNDr. Michal Černý (od 2016) navazuje na práci svých dvou předchůdců. První část jeho garance je spojena s jistým projektovým útlumem, a především s důrazem na inovaci kurikula a knižní publikační činnost. EdTech se pod jeho vedením stává českým leade-rem v oblasti monografických textů, rozvíjí se další vzdělávání pedagogických pracovníků a buduje se síť kontaktů s dalšími institucemi. Postupně se důraz posouvá na vědu a výzkum a hledání oblasti excelence celé profilace.

Současní vyučující

V současnosti je možné jádro týmu, který EdTech tvoří, spatřovat v následujících osobnostech:

RNDr. Michal Černý je řešitelem projektu TA ČR, několika fakultních projektů, garantem profilace. Zaměřuje se především na oblast filosofických aspektů EdTechu, online vzdělávání, digitální kompetence, výzkum vzdělávacího prostředí a školní didaktiku. Je autorem více než desíti odborných monografií, desítek vědeckých studií, stovek článků směřujících k didaktické aplikaci a popularizaci edTechových témat.

PhDr. Pavla Kovářová, Ph.D., je nyní na mateřské dovolené. Dlouhodobě se věnuje informační gramotnosti, především pak jejímu výzkumnému a mezinárodnímu kontextu. Jejím klíčovým tématem je informační bezpečnost, ve kterém je možné ji řadit mezi špičkové české odbornice. Dlouhodobě také rozvíjí oblast autorskoprávní gramotnosti, je také součástí mezinárodního výzkumného týmu v této problematice.

Mgr. Pavlína Mazáčová, Ph.D., se dlouhodobě odborně věnuje školní didaktice, především jejím transdisciplinárním aspektům v kontextu informačních věd. Manažersky i odborně působí v evropských projektech OP VVV zaměřených na informační gramotnost v pojetí pedagogické a didaktické praxe formálního i neformálního edukačního prostředí, aktuálně s akcentem na učícího knihovníka. Vede řadu výzkumů, například případové studie informačního vzdělávání. Garantuje Studium pedagogiky v rámci ČŽV na KISKu, současně je také garantkou magisterské profilace Literatura v kulturním kontextu.

Mgr. Čeněk Šašínský, Ph.D., je klíčovou osobností ve vědeckém působení profilace. Je řešitelem mezinárodního GA ČR projektu a TA ČR projektu. Zaměřuje se především na eyetracking a využití virtuální reality ve vzdělávání (kartografii). Patří mezi špičkové metodology, je autorem mnoha impaktovaných studií.

Mgr. Hana Tulinská je výzkumníci v projektu TA ČR a je řešitelkou fakultního projektu na podporu inovace Kurzu práce s informacemi. Zaměřuje se na online vzdělávání, informační gramotnost, sebeřízené učení a zpětnou vazbu. Je garantkou bakalářské studijní profilace.

Externí spolupracovníci

Do této kategorie řadíme spolupracovníky, kteří se podílí především na výuce jednoho konkrétního kurzu (autorsky) nebo mají s naším pracovištěm dlouhodobější a těsnější spolupráci.

Mgr. David Kudrna je dlouhodobě aktivní v nabídce prací a stáží, spolupracoval na vzdělávacím obsahu kurzu Design vzdělávacího procesu. Je odborníkem na téma informační bezpečnosti, pracuje v NÚKIB.

Bc. Zuzana Chlupová koordinovala, tutorovala a podílela se na inovaci kurzů Kreativní práce s informacemi a Kurz rozvoje digitálních kompetencí.
(<https://chlupovazuzana.wordpress.com/>)

Mgr. Erika Mirová koordinovala, tutorovala a podílela se na inovaci kurzů Kreativní práce s informacemi a Kurz rozvoje digitálních kompetencí.

Mgr. et Mgr. Hana Matějková se podílí na výuce a tutorování kurzů s pedagogicko-psychologickou tematikou (Pedagogická psychologie pro informační specialisty a Psychologie v online vzdělávání).

Bývalí spolupracovníci

Níže uvádíme seznam vyučujících, kteří se podíleli na presenční výuce anebo byli na KISKu zaměstnáni úvazkově a mají těsný vztah k technologiím ve vzdělávání:

Mgr. **Tomáš Bártek** vyučoval Design digitálních her a téma se soustavně snažil propojovat s Game Studies.

Mgr. **František Dalecký** působil jako garant profilace, jeho dlouhodobým tématem bylo online vzdělávání, především pak MOOC (včetně jejich komerčního vývoje) a sebeřízené učení, což je téma, ke kterému nyní dokončuje knihu.

PhDr. **Branislav Frk**, Ph.D., vyučoval kurz Učící se společnost, který kladl akcent na adhokratické aspekty vzdělávání, sebeřízení a technologické změny měnící vzdělávání, především pak dospělých.

Mgr. **Kateřina Hošková** se věnovala online vzdělávání, působila především jako tutorka a koordinátorka KPI11 a MKM, ale podílela se také na tutorování KPI22.

Mgr. et Mgr. **Dagmar Chytková** se na KISKu věnovala především problematice kreativní práce s informacemi, kterou převedla do online kurzu KPI22, podílela se na inovacích i tutorování KPI11, byla cvičí Laboratoře vzdělávacích technologií a Technologií ve vzdělávání. Je držitelkou ceny MARK, spoluautorkou několika knih a odborných článků.

Ing. Mirek Mazáč řídí výuku kurzu VideoLab: ateliér tvorby edukačních videí, je odborníkem na problematiku tvorby videa a vystupování před kamerou.

Mgr. **Gabriela Šimková** se věnovala rozvoji a inovacím kurzu KPI11, ale působila také jako tutorka v KPI22, podílela se na výuce Výzkumů informační gramotnosti, soustředila se především na evaluace, metodologii a další aspekty aplikovaného výzkumu. Je spoluautorkou několika knih, autorkou několika článků.

PhDr. **Iva Zadražilová** vyučovala informační vzdělávání, podílela se na inovacích kurzu KPI11 a stála u počátků profilace především jako projektová manažerka CEINVE. Dnes se soustředí na rozvoj informační gramotnosti seniorů a její didaktické uchopení.

Mgr. et Mgr. **Zdeněk Záhora** vyučoval Design digitálních her a téma se soustavně snažil propojovat s Game Studies. Jeho myšlenkové zázemí bylo spojeno především s teoriemi interaktivních médií a herním průmyslem.

Mgr. **Jan Zikuška** vyučoval informační vzdělávání a informační gramotnost, podílel se na inovacích KPI11, stál u vzniku profilace jako odborný garant projektu CEINVE.

Partneři

[Nostis](#) – spolupráce s Nostisem se realizovala zejména v jednom ročníku Kreativní práce s informacemi, která probíhala na této platformě otevřených online kurzů.

[LifeLiqe](#) – LifeLiqe je hostem ve výuce a inspiraci pro práci s rozšířenou realitou ve vzdělávání.

[Digiskills](#) – Digiskills je častým poskytovatelem praxe v tvorbě komerčních mikrokurzů.

[NÚKIB](#) – KISK a jeho studenti participují na projektu Digitální stopa.

[Gymnázium P. Křížkovského s uměleckou profilací, Brno](#)

[Gymnázium Brno, Elgartova, příspěvková organizace](#)

[Střední zdravotnická škola Evangelické akademie](#)

[Obchodní akademie, Střední odborná škola knihovnická a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace](#)

[Střední škola polytechnická Brno, Jílová, příspěvková organizace](#)

[SCIO škola Brno](#) – Scio škola Brno je partnerem jednak v poskytování praxí studentům, ale také aktivním odběratelem inovativních didaktických postupů vzešlých z kurzu Design vzdělávacího procesu, které se snaží implementovat do své praxe.

[Základní škola Chotěboř, Smetanova](#)

[Laboratorní škola Labyrinth, Brno](#)

[Městská knihovna Polička](#)

Tutoři

Tím, že online vzdělávání představuje klíčovou část aplikační (ale i výzkumné) části našeho oddělení je třeba k týmu osob, které se na fungování profilace podílejí, připočítat také tutoři, kteří mohou na první pohled působit skrytě, ale pro celkovou činnost oddělení jsou nezbytní.

- Bc. [Barbora Fukárková](#) (KPI33 2019)
- Bc. [Natalie Velecká](#) (KPI33 2019)
- Bc. [Anna Puchovská](#) (KPI11 2019)
- Bc. [Zuzana Chlupová](#) (KPI22 2019, 2018, KPI33 2018)
- Mgr. et Mgr. [Hana Matějková](#) (VIKMB62 2019, ISKM45 2019, KPI11 2018)
- Bc. [Klára Dvořáková](#) (KPI11 2019, 2018)
- Bc. [Jan Harnušek](#) (KPI11 2018)
- Mgr. [Zuzana Kunová](#) (KPI11 2018)
- Mgr. [Pavla Martinková](#) (KPI11 2018)
- Mgr. [Tereza Miškechová](#) (KPI11 2018)
- Mgr. [Lenka Ondráčková](#) (KPI11 2018)
- Bc. [Petr Urban](#) (KPI11 2018)
- Bc. [Pavla Vavříčková](#), DiS. (KPI11 2018)
- Bc. [Marta Zonková](#) (KPI11 2018)
- Bc. [Jana Uchočová](#) (KPI11 2018, 2017)
- Bc. [Erika Mirová](#) (KPI22 2018, KPI33 2018, KPI11 2017)
- Mgr. [Monika Martonová](#) (KPI11 2018, 2017, 2016)
- Bc. [Tereza Dřevová](#) (KPI11 2017)
- Mgr. [Lukáš Eliáš](#) (KPI11 2017)
- Mgr. [Petra Georgala](#) (KPI11 2017)
- Bc. [Tatiana Kadlecová](#) (KPI11 2017)
- Bc. [Alena Kmochová](#) (KPI11 2017)
- Mgr. [Hana Sloupenská](#) (KPI11 2017)
- Bc. [Radmila Kouřilová](#) (KPI11 2017, 2016)
- Mgr. [Eva Jandová](#) (KPI11 2017, 2016)
- Mgr. [Nikola Hálová](#) (KPI11 2016)
- Mgr. [Hana Holoubková](#) (KPI11 2016)
- Mgr. [Marie Indráková](#) (KPI11 2016)
- Mgr. [Pavel Klammert](#) (KPI11 2016)
- Mgr. [Silvie Kořínková Presová](#) (KPI11 2016)
- Mgr. [Marie Ondrášková](#) (KPI11 2016)
- Mgr. [Tereza Schwarzová Matýsová](#) (KPI11 2016)

Projekty

Projekty, tak jako u jiných akademických pracovišť, zásadně utvářejí tvář celého našeho oddělení i profilace, jak po stránce tematické či odborně profilující, tak také personální a aplikační. Níže uvádíme seznam projektů, které mají edTechový charakter a na KISKu byly řešeny od vzniku profilace do současnosti. Jde tedy o projekty od roku 2013.

Aktuální

Aktuální projekty ukazují současnou profilaci pracoviště, jak v aplikační, tak také ve výzkumné rovině. Naše oddělení řeší jeden mezinárodní GA ČR projekt, dva TA ČR, dva OP VVV projekty a tři interní fakultní grantové. S ohledem na velikost oddělení jde o zajímavé rozšíření výzkumné infrastruktury, ale také o důkaz, že patříme mezi nejlepší edTechová pracoviště v prostoru střední Evropy vykazující vysokou míru vědecké excelence i schopnosti aplikovat moderní poznatky do praxe.

TA ČR

[Platforma pro transfer znalostí: informační gramotnost pro středoškoláky v otevřeném mash-up virtuálním učebním prostředí](#) je mezifakultní projekt zaměřený na vývoj online vzdělávacího prostředí, které by umožnilo rozvoj informační gramotnosti u středoškoláků, jak v oblasti školní, tak také mimoškolní činnosti. Řešitelem je RNDr. Michal Černý.

[Kognitivní psychologie a prostorová syntaxe ve virtuálním prostředí pro agentní modely](#) je interdisciplinární projekt, jehož hlavním cílem je propojení formalizovaného popisu prostoru (space syntax) pro tvorbu a testování virtuální reality při simulaci navigace v budovách a následného užití výsledků pro zpřesnění simulačních nástrojů (agentních modelů). Řešitelem je Mgr. Čeněk Šašinka, PhD.

GA ČR

[The influence of socio-cultural factors and writing system on perception and cognition of complex visual stimuli](#) představuje Česko-Tchajwanský projekt, který zkoumá sociokulturní odlišnosti ve virtuální realitě. Zaměřuje se především na psychologické aspekty problematiky. Řešitelem je Mgr. Čeněk Šašinka, PhD.

Fakultní granty

[Inovace a tutorování Kurzu práce s informacemi KPI11](#) představuje projekt, který směřuje k zapojení studentů do rozvoje kurzu KPI11 a jeho tutorování. Řešitelkou je Mgr. Hana Tulinská.

[Inovace kurzu Blok expertů pro podporu rozvoje otevřeného digitálního vzdělávání](#) je projektem, který usiluje o inovaci kurzu s akcentem na studentskou participaci a otevřené vzdělávání (respektive otevřené digitální vzdělávací objekty). Řešitelkou je Mgr. Pavlína Mazáčová, Ph.D.

[Inovace kurzů Digitální kompetence, Vzdělávací technologie a kurzu Online vzdělávání: od designu k praxi](#) je inovativní projekt, který vede k participaci studentů na rozvoji studijních materiálů a tutorování vybraných kurzů. Řešitelem je RNDr. Michal Černý.

OP VVV

[Společenství praxe – platforma pro rozvoj klíčových kompetencí](#) je projekt, jehož cílem je podpora profesních kompetencí učitelů a studentů s klíčovými dopady na žáky v souladu s definovanými cíli RVP na platformách společenství praxe v čtenářské, matematické a informační gramotnosti. KISK jako součást MU je zde v roli partnera. Koordinátorem a didaktikem informační gramotnosti za MU je Mgr. Pavlína Mazáčová, Ph.D.

[Zvýšení kvality vzdělávání žáků, rozvoje klíčových kompetencí, oblastí vzdělávání a gramotností](#) je projekt, jehož smyslem je vytvořit tzv. společenství praxe, prostřednictvím kterého bude zajišťována pravidelná spolupráce a vzájemné obohacování jednotlivých aktérů – učitelů vysokých škol, učitelů základních a středních škol (ISCED 1–3) a studentů vysokých škol. KISK je zde v roli partnera. Kontaktními osobami jsou PhDr. Pavla Kovářová, Ph.D., a PhDr. Martin Krčál, DiS.

Ukončené projekty

Ukončené projekty představují důležitý vhlad do minulosti pracoviště, protože umožňují sledovat jeho postupný vývoj a tematickou proměnu.

OPVK projekty

[SITMU \(2012-2014\)](#) — Standardizace IT gramotnosti na MU: Projekt se věnoval inovacím předmětů, do kterých bylo možné zapojit více technologií a také vývoj celouniverzitního ICT kurzu.

[CEINVE \(2012–2015\)](#) — Centrum informačního vzdělávání: rozvoj informační gramotnosti na Masarykově univerzitě: V rámci kurzu byly inovovány předměty Kurz práce s informacemi a Kreativní práce s informacemi a celkově rozvíjeno téma informačního vzdělávání.

[INTERES \(2014–2015\)](#) — Informační technologie realizované spoluprací: Cílem projektu bylo vybavit vybrané školy dotykovými zařízeními a naučit učitele s nimi aktivně pracovat jak pro osobní potřebu, tak také v reálné výuce svých předmětů. Šlo o finančně nejnáročnější a největší projekt na KISKU.

Fakultní a univerzitní granty

[Rozvoj a tutorování kurzu Kreativní práce s informacemi a rozvoj kurzu Učící se společnost](#) (2019) byl inovativní projekt, který vedl k participaci studentů na rozvoji studijních materiálů a tutorování vybraných kurzů. Řešitelem byl RNDr. Michal Černý.

[Participativní platforma rozvoje informační gramotnosti na Masarykově univerzitě](#) (2017) byl projekt, který reflektoval potřebu studentů MU zvyšovat informační gramotnost pro akademické studium, praxi a celoživotní učení. V participaci fakultních knihoven MU a Kabinetu informačních studií a knihovnictví FF proběhly Dny informačního vzdělávání s edukačními aktivitami expertů praxe na témata informační gramotnosti pro studenty MU. Řešitelkou projektu byla Mgr. Pavlína Mazáčová, Ph.D.

[Design Thinking Action Lab 2017: informační chování a aplikovaný design](#) (2017) byl projekt specifického výzkumu, jehož cílem bylo podpořit studentské projekty specifického výzkumu, které jsou rozvíjeny pomocí metodik Human-Centered Design, vzdělávacích workshopů a mentoringem ze strany akademiků i odborníků z praxe. Řešitelem byl PhDr. Petr Škýřík, Ph.D.

[Týden informačního vzdělávání na Masarykově univerzitě](#) (2016) byl projekt reflektující poptávku napříč MU po informačním vzdělávání studentů jako kompetence

pro kvalitní život ve znalostní společnosti. Řešitelkou projektu byla Mgr. Pavlína Mazáčová, Ph.D.

[Inovace předmětů Informační gramotnost a Účast na konferencích](#) (2016) prováděl inovace tří předmětů pro bakalářské a magisterské studenty Kabinetu informačních studií a knihovnictví směřující k rozvoji kompetencí studentů i vyučujících těchto předmětů se silným akcentem na mezinárodní kontext obsahu zahrnutých předmětů, k čemuž bylo využito přenosu odborných informací z prestižní mezinárodní konference ECIL. Řešitelkou byla PhDr. Pavla Kovářová, Ph.D.

VISK

[Otevřené vzdělávání: nové možnosti interakce při výuce ICT kompetencí](#) (2013) byl projekt, jehož cílem bylo vytvoření šesti distančních e-learningových kurzů, které budou rozvíjet specifické expertní znalosti v oblasti ICT u knihovnické odborné veřejnosti. Řešitelem byl PhDr. Petr Škyřík, Ph.D.

[Učící knihovník - vzdělávací cyklus pedagogického minima pro knihovníky](#) (2016) byl projekt zaměřený na knihovnickou pedagogiku. Reflektoval aktuální a déle trvající edukační potřeby v didaktice, pedagogice, psychologii a digitálních kompetencích čerstvých absolventů oboru Informační studia a knihovnictví i knihovníků již ukotvených v oborové praxi. Řešitelkou byla Mgr. Pavlína Mazáčová, Ph.D.

[Vzdělávání knihovníků v tvorbě a využití výukových multi-mediálních materiálů a informačních technologií](#) (2016) byl projekt, jenž si kladl za cíl zvýšit počítačovou gramotnost knihovníků k oblasti nových technologií využitelných ve vzdělávání. Zaměřoval se na nový hardware, který se dostává do knihoven, ale i software a elektronické vzdělávací materiály. Tyto nástroje byly představeny nejdříve z hlediska možnosti využití k sebevzdělávání, aby na základě této zkušenosti mohli knihovníci navázat vzděláváním uživatelů své knihovny, příp. jiných knihovníků (např. v rámci regionálních funkcí knihovny). Řešitelkou byla PhDr. Pavla Kovářová, Ph.D.

[Národní seminář informačního vzdělávání 2017](#) (2017) byl projekt usilující o zvýšení kompetencí knihovníků v tématech evaluace a sdílení informací v souladu se standardem mediální a informační gramotnosti dle UNESCO formou uspořádání dvoudenní konference. Řešitelkou byla PhDr. Pavla Kovářová, Ph.D.

Mezinárodní visehradský fond

[Visegrad Conference of Information Literacy and Education](#) (2015–2016) byl projekt, jehož cílem projektu byla realizace mezinárodní konference informačního vzdělávání. Řešitelkou projektu byla PhDr. Iva Zdražilová.

Menší projekty

[EDTECH KISK](#) – časopis, do něhož drobně přispívají vyučující, ale mohutně studenti svými přípravami do předmětů Učící se společnost a Digitální kompetence.

[M & P – Metodologie, techniky a postupy věd informačních, kognitivních a pedagogických](#) – odborný web, jehož cílem je zprostředkovat základní i pokročilé poznatky z metodologie.

[Online kurzy](#) Jednou z výrazných činností, kterou rozvíjíme a zkoumáme, je tvorba online kurzů. Ty mají několik charakteristik, které jsou do značné míry spjaté s naším posláním. Většina našich online kurzů je otevřená, to znamená, že je přístupná komukoliv mimo univerzitu, a to nejen s odkazem na konkrétní kurz, ale také vyhledáváním na Google díky indexaci. Kurzy jsou na webových stránkách, aktuálně přímo na stránkách Masarykovy univerzity. To je jednak zviditelňuje, ale také zajišťuje estetické prostředí pro učení kvalitním designem. Všechny kurzy jsou kurátorské, to znamená protkané námi vybíranými hypertextovými odkazy, které kurz spojují s dalšími zdroji na internetu. Aktuálně máme tyto kurzy tři – [Kurz práce s informacemi](#), [Kreativní práce s informacemi](#), [Kurz rozvoje digitálních kompetencí](#).

Časová osa projektů

2019

- [The influence of socio-cultural factors and writing system on perception and cognition of complex visual stimuli](#) (GA ČR)
- [Kognitivní psychologie a prostorová syntaxe ve virtuálním prostředí pro agentní modely](#) (TA ČR)
- [Inovace a tutorování Kurzu práce s informacemi KPI11](#) (fakultní grant)
- [Inovace kurzu Blok expertů pro podporu rozvoje otevřeného digitálního vzdělávání](#) (fakultní grant)
- [Inovace kurzů Digitální kompetence, Vzdělávací technologie a kurzu Online vzdělávání: od designu k praxi](#) (fakultní grant)
- [Rozvoj a tutorování kurzu Kreativní práce s informacemi a rozvoj kurzu Učíci se společnost](#) (fakultní grant)

2018

- [Platforma pro transfer znalostí: informační gramotnost pro středoškoláky v otevřeném mash-up virtuálním učebním prostředí](#) (TA ČR)
- [Inovace kurzů Digitální kompetence, Vzdělávací technologie a kurzu Online vzdělávání: od designu k praxi](#) (fakultní grant)

2017

- [Zvýšení kvality vzdělávání žáků, rozvoje klíčových kompetencí, oblastí vzdělávání a gramotností](#) (OP VVV)
- [Společenství praxe – platforma pro rozvoj klíčových kompetencí](#) (OP VVV)
- [Participativní platforma rozvoje informační gramotnosti na Masarykově univerzitě](#) (fakultní grant)
- [Design Thinking Action Lab 2017: informační chování a aplikovaný design](#) (fakultní grant)
- [Národní seminář informačního vzdělávání 2017](#) (VISK)

2016

- [Týden informačního vzdělávání na Masarykově univerzitě](#) (fakultní grant)
- [Inovace předmětů Informační gramotnost a Účast na konferencích](#) (fakultní grant)
- [INTERES \(2014–2015\)](#) (OP VK)
- [Vzdělávání knihovníků v tvorbě a využití výukových multimediálních materiálů a informačních technologií](#) (VISK)
- [Učící knihovník – vzdělávací cyklus pedagogického minima pro knihovníky](#) (VISK)

2015

- [Visegrad Conference of Information Literacy and Education](#) (Mezinárodní visegrádský fond)

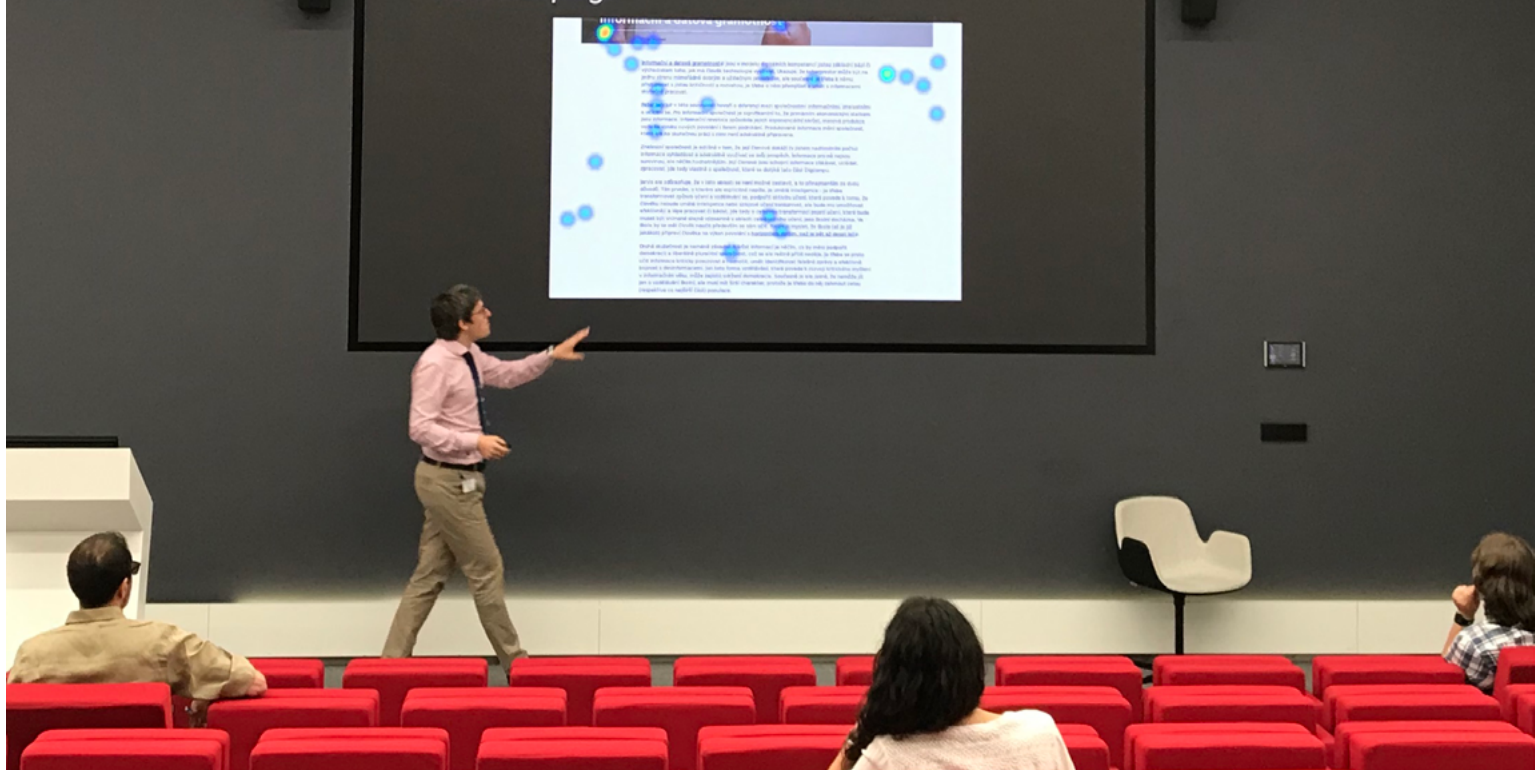
2013

- [Otevřené vzdělávání: nové možnosti interakce při výuce ICT kompetencí](#) (VISK)

2012

- [SITMU \(2012–2014\)](#) — Standardizace informační gramotnosti na MU
- [CEINVE \(2012–2015\)](#) — Centrum informačního vzdělávání: rozvoj informační gramotnosti na Masarykově univerzitě

Výuka a studenti

Jedním z tradičních pilířů, na kterých je práce oddělení od začátku postavená, je kvalitní výuka. Ta je od samého počátku zajišťována primárně interními vyučujícími, ale současně se jí snažíme vhodně doplňovat z externích zdrojů. Rádi bychom také zdůraznili, že studenti mohou využívat předmětů dalších KISKových profilací (Design informačních služeb, Informační a datový management či Literatura v kulturním kontextu) k tomu, aby své absolventské portfolio adekvátně rozvíjeli. Snažíme se klást důraz na to, abychom maximálně rozvíjeli zájem a potenciál každého jedince a nikoli na naplňování nějaké šablonovité představy absolventa.

Tuto profilaci zajišťuje jednak bohatá nabídka povinně volitelných předmětů (edTechově patrně nejširší v ČR), ale také výzkumné semináře, praxe, stáže, terénní projekty či účasti na konferencích, které umožňují studentům

profilovat se více do korporátní praxe, školy, knihovny nebo do akademické sféry.

V průběhu studia si mohou studenti splnit téměř všechny předměty nutné pro získání pedagogické způsobilosti a během jediného semestru po získání magisterského titulu ji získat a stát se aprobovanými učiteli informatiky a odborných informačně orientovaných předmětů na střední škole. Tato možnost studia je pak v delší variantě nabízena také zájemcům z praxe.

Významnou roli hrají předměty v rámci kurikula Informační studia a knihovnictví povinné. V rámci přechodu k nové akreditaci (počínaje akademickým rokem 2019/2020) dochází k užšímu propojování mezi původně čistě magisterskou studijní profilací a bakalářským stupněm studia.

Studium má od samého počátku experimentální a inovativní formu, ve které se využívají MOOC, vzdělávací portfolia, blogy, otevřené sylaby, diskusní semináře, projektová výuka či testování výstupů v praxi. Frontální výuka běžného typu tvoří v rámci kurikula významnou menšinu, což ale neznamená, že bychom se nesoustředili také na teoretické koncepty, které s EdTechem souvisejí.

Studentům je systematicky nabízena možnost zapojit se nejen do výzkumné činnosti profilace, ale také do tutorování online předmětů nebo do inovace kurzů. Ke všem těmto činnostem je nabízena systematická podpora, ať již na úrovni specializovaných Výzkumných seminářů (majících charakter metodologické dílny), individuální nebo skupinové supervize, konzultací atp. Studenti v rámci výuky pracují na projektech s reálným dopadem na praxi nebo publikují odborné či popularizační články.

Věříme, že o technologiích není možné adekvátně přemýšlet (aplikačně ani výzkumně) bez živé aktivní zkušenosti s nimi. Snažíme se klást důraz na to, aby si studenti osvojili zkušenosti s prací s vybranými nástroji či technologiemi (práce ve video studiu, sazba e-publikací, práce v Moodle či Umbraco, tvorba podcastů nebo práce s 3D tiskárnou a interaktivní tabulí), neboť tato zkušenost je nezbytná pro jejich růst a možnost adekvátně o technologiích uvažovat a reflektovat je.

V jádru výuky jsou již od roku 2013 tři ústřední kurzy. **Design vzdělávacího procesu** se soustředí na rozvoj pedagogických a didaktických kompetencí směřujících vždy ke konkrétní praktické aplikaci. **Vzdělávací technologie** pak představují kurz vedoucí k získání základního přehledu o technologických základech oboru a také k osvojení si schopnosti tvořit jednoduché digitální vzdělávací objekty. Tyto kurzy navštěvuje typicky mezi sedmi až dvaceti studenty, což umožňuje silně individuální přístup.

Povinným kurzem pro všechny studenty KISKu je pak **Učící se společnost**, která nabízí širší sociologicko-edTechový pohled na současnou společnost. Akcentuje přitom aktivní přístup studentů k vyučování, především ve formě společné práce na časopisu našeho oddělení a společné diskusi.

Studentům se dále nabízí kurz **Online vzdělávání: MOOC** v rámci kterého si vyzkouší studovat MOOC kurz, ale také ho didakticky analyzovat. **Online tutoring** poté připravuje studenty na praktické aspekty tutorování, poskytování zpětné vazby a vedení ostatních studentů v online kurzech.

Informační společnost staví na sociologickém, ale také na historickém a ekonomickém nahlížení společnosti a usiluje o rozvoj schopnosti studenta vidět současný svět v širší perspektivě. Podobné ambice má také anglicky vyučovaný **Reading Seminar: Educational Technology and Learning Society**. K dispozici je také online kurz zaměřený na rozvoj kompetencí k učení a kreativě – **Kreativní práce s informacemi**.

K rozvoji praktických kompetencí pak směřuje **Laboratoř vzdělávacích technologií**, která se vždy věnuje jednomu konkrétnímu tématu, ve kterém se studenti mohou do hloubky zdokonalovat (práce s interaktivní tabulí, kurátorství vzdělávacího obsahu, tvorba online kurzu...). Podobné zaměření jen s trvalou fixací na video má **VideoLab: ateliér tvorby edukačních videí**.

Před začátkem semestru je pak pro studenty připravena bloková výuka v podobě prolegomenického kurzu **Online vzdělávání: od designu k praxi a Informační systémy ve vzdělávání**, které vždy spojují teorii s praktickou tvorbou nějakého edTechového výstupu.

Informační gramotnost jako jedno ze stěžejních témat je pak zastoupeno kurzy **Gramotnosti v informační společnosti: vybrané otázky a Výzkumné horizonty informačního vzdělávání**. Oba kurzy směřují k rozvoji hlubší kritické analýzy vybraných témat a jejich výzkumnému i aplikačnímu uchopení.

Studentům se také nabízejí kurzy související s pedagogickou psychologií. Jednak tradičně na školní prostředí orientovaný kurz **Pedagogická psychologie pro informační specialisty**, ale také velice neobvykle konstruovaný kurz zaměřený specificky na online vzdělávání – **Psychologie v online vzdělávání**.

Současně je třeba říci, že se nabídka předmětů postupně mění dle zájmu studentů i aktuálních trendů. Dříve byly vyučovány například také kurzy **Metodik ICT I** a **Metodik ICT II** nebo **Sebeřízené učení**. V rámci studia mohou studenti absolvovat také kurzy, které jsou navázané na celoživotní vzdělávání nebo další vzdělávání pedagogických pracovníků, takže se z nich může stát Koordinátor ICT nebo mohou získat tzv. pedagogické minimum.

Naše oddělení také zajišťuje výuku dvou dalších online kurzů otevřených celé univerzitě – **Kurzu práce s informacemi** a **Kurzu rozvoje digitálních kompetencí**. Na tutorování obou se pak aktivně podílejí naši studenti.

Historie výuky

- **Design vzdělávacího procesu**
(od 2014–nyní: Mgr. Pavlína Mazáčová, Ph.D.)
- **Gramotnosti v informační společnosti: vybrané otázky**
(2018–nyní: Mgr. Pavlína Mazáčová, Ph.D.)
- **Informační gramotnost**
(2014–nyní: Mgr. Pavlína Mazáčová, Ph.D.)
- **Informační společnost**
(2016–nyní: RNDr. Michal Černý)
- **Kreativní práce s informacemi**
(2017–nyní: RNDr. Michal Černý, 2010–2017: Mgr. et Mgr. Dagmar Chytková)
- **Laboratoř vzdělávacích technologií** (
každý semestr 2014–nyní: RNDr. Michal Černý,
2018: Mgr. Hana Tulinská, 2017: PhDr. Pavla Kovářová, Ph.D., 2015: Mgr. et Mgr. Dagmar Chytková)
- **Metodik ICT I**
(2015–2017: RNDr. Michal Černý)
- **Metodik ICT II**
(2015–2018: RNDr. Michal Černý)
- **Online tutoring**
(od 2017–nyní: Mgr. Hana Tulinská)
- **Online vzdělávání: MOOC**
(2019–nyní: Mgr. Hana Tulinská, 2018–nyní: RNDr. Michal Černý, 2013–2017: Mgr. František Dalecký)
- **Online vzdělávání: od designu k praxi a Informační systémy ve vzdělávání**
(2017–nyní: RNDr. Michal Černý)
- **Pedagogická psychologie pro informační specialisty**
(2019–nyní: Mgr. Pavlína Mazáčová, Ph.D., RNDr. Michal Černý)
- **Psychologie v online vzdělávání**
(2018–nyní: RNDr. Michal Černý)
- **Reading Seminar: Educational Technology and Learning Society**
(2018–nyní: RNDr. Michal Černý)
- **Sebeřízené vzdělávání**
(2013: Mgr. František Dalecký, Mgr. Pavlína Mazáčová, Ph.D.)

Učící se společnost

(2017–nyní: RNDr. Michal Černý, 2015–2016: PhDr. Branislav Frk, Ph.D., 2014: PhDr. Michal Lorenz, Ph.D.)

VideoLab: ateliér tvorby edukačních videí

(2019: Ing. Mirek Mazáč, Mgr. Hana Tulinská)

Výzkumné horizonty informačního vzdělávání

(2018–nyní: Mgr. Pavlína Mazáčová, Ph.D.)

Výzkumy pro efektivní vzdělávání

(2014–nyní: PhDr. Pavla Kovářová, Ph.D., Mgr. Pavlína Mazáčová, 2014–2016: Ph.D, Mgr. Gabriela Šimková)

Vzdělávací technologie

(od 2014–nyní: přednášející RNDr. Michal Černý, 2016–nyní: cvičící Mgr. Hana Tulinská, 2014–2016: cvičící Mgr. et Mgr. Dagmar Chytková)

Absolventi

Edtech profilace

- [Mgr. Michaela Blažejová](#)
- Mgr. [Radim Chalupník](#)
- Mgr. Iveta Jansová
- Mgr. [Radka Kavalová](#)
- Mgr. [David Kudrna](#)
- Mgr. [Nikola Sudíková](#)
- Mgr. [Monika Martonová](#)
- Mgr. et Mgr. [Hana Matějková](#)
- Mgr. [Lea Mentlíková](#)
- Mgr. Marie Packová
- Mgr. Zdeňka Sovková
- Mgr. Josef Tkáčik
- Mgr. [Hana Tulinská](#)
- Mgr. [Jiří Zradička](#)

Pedagogické minimum

Studenti mají možnost v rámci studia absolvovat část (dříve celý kurz) vedoucí k zisku pedagogické způsobilosti pro učitele informatiky a informačních studií. Cílem této formy vzdělávání je akcentace tématu informační gramotnosti na školách, ale také například podpora vzdělávání na knihovnické střední a vyšší odborné škole. Od roku 2016, kdy máme toto studium akreditované, ho úspěšně absolvovalo celkem 13 studentů.

Koordinátor ICT

V rámci studia specializačního studia DVPP nabízíme vzdělávání jak našim studentů a absolventům, tak také učitelům z praxe. Dvousemestrální kurz na jedné straně kopíruje požadavky dané MŠMT, ale současně nabízí přesahy do moderních technologií, práce s informacemi nebo dalších aktuálně zajímavých oblastí. Celkem šlo o 21 osob ve třech cyklech kurzu.

Jak na EdTech vzpomínají absolventi profilace či studia pedagogiky?

Mgr. David Kudrna, designér edukačních aktivit Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost

Co jste se naučil?

On-line vzdělávání často čelí různým předsudkům. Naučil jsem se mít chuť tyto předsudky bourat a přemýšlet o on-line vzdělávání tak, aby bylo designově zajímavé a didakticky funkční. Naučil jsem se nebát být kreativní, přistupovat k tomuto vzdělávání komplexně a hledat cesty k jeho přidané hodnotě.

Co zpětně oceňujete?

Velmi oceňuji aplikační povahu předmětů, které poskytují významný prostor pro seberealizaci a tvůrčí činnost.

Co děláte nyní?

Jsem designér edukačních aktivit Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost. Zaměřuji se i na tvorbu interaktivních a gamifikovaných on-line kurzů na pestrá témata kybernetické bezpečnosti.

Mgr. Vítězslav Dohnal, ředitel ScioŠkoly Brno
Co jste se naučil?

Udělat plakát, webovou stránku, výukové video, napsat jednoduchý program, ale to jsou nepodstatné věci. Hlavní je poznání, jak moc může digitální svět ovlivňovat ten reálný i ve vzdělávání. Digitální technologie ve vzdělávání (od hledání a využívání studijních zdrojů až po komunikaci) mne provázely celou dobou studia – nejvíce jsem se tedy naučil sám sebe vzdělávat. Studium oboru Technologie ve vzdělávání byl dobrý start.

Co zpětně oceňujete?

To, že KISK je ostrůvkem pozitivní deviace v univerzitním vzdělávání. Kvalita začíná partnerským přístupem, důrazem na autonomii studentů a pokračuje přes vysoce kvalifikované a pro věc zapálené lektory. Oceňuji ale také korektní, leč náročný přístup, v němž škola byla skutečně prostředím k diskusi a plánování dalšího postupu a samotné studium se často odehrávalo v mém domácím prostředí.

Co děláte nyní?

Jsem ředitelem Scio školy Brno. Znovu a znovu žasnu, co všechno se v digitálním světě nabízí k využití. Snažím se teď například v naší škole zavést systém digitálního portfolia žáků.

Mgr. Nikola Sudíková, na volné noze

Co jste se naučila?

Naučila jsem se kritickému myšlení a efektivnímu, rychlému vyhledávání informací. Témata související s technologiemi a vzděláváním mě velmi bavila, proto jsem si asi nejvíce poznatků odnesla z předmětů souvisejících právě s nimi. Naučila jsem se přemýšlet o vzdělávání jinak, než jak by si to asi představoval stávající (nebo minimálně ještě před pár lety) český vzdělávací systém – díky čemuž jsem si zároveň uvědomila, že učit na státní základní škole už nechci, dokud se tam přístup k inovacím nezmění, a tak jsem dala výpověď a odjela do Španělska. :-)

Co zpětně oceňujete?

Moderní přístup, uvolněnou atmosféru, poskytnutí možnosti studentům vyjádřit svůj názor a diskutovat nad ním, respekt nejen mezi studenty, ale i ze strany vyučujících.

Co děláte nyní?

Momentálně jsem už skoro 2 měsíce na roadtripu po Pyrenejském poloostrově a vracím se tak po ročním pobytu ve Španělsku zpět do ČR. V ČR budu pravděpodobně vyučovat angličtinu a španělštinu na jazykové škole, ale ráda bych si našla i nějaké uplatnění v souvislosti s technologiemi a vzděláváním v rámci výzkumu a být ideálně součástí týmu věnujícímu se vylepšování školství jako celku.

Mgr. et Mgr. Hana Matějková, metodička projektu Co nebylo v učebnici

Co zpětně oceňujete?

Za největší přidanou hodnotu edTechové specializace považuji přístup vyučujících k výuce i studentům. Na EdTechu se nejen mluví – témata se diskutují v širším kontextu, okamžitě přenášejí do praxe, prostředí je otevřené chvále i zpochybnění, což je možné právě díky rovnocennému vztahu vyučující–student.

Co jste se naučila?

Díky takové atmosféře jsem se učila konstantně kriticky přemýšlet nad smyslem a funkcí toho, co dělám, a zároveň nacházet motivaci překračovat vlastní (domnělé) možnosti.

Co děláte nyní?

V současnosti připravuji otevřený univerzitní online kurz zaměřený na základní povědomí o kyberbezpečnosti – v týmu nesu zodpovědnost za formu kurzu (od vizuální stránky po copywriting). Také pokračuji třetí semestr v tutorování studentů v online kurzech na KISKu a jsem metodičkou v projektu Co nebylo v učebnici.

Mgr. Radim Chalupník, lektor a designér vzdělávacího procesu v Digiskills

Co jste se naučil?

Na KISKu jsem poprvé za život cítil, že se můžu věnovat jen věcem, které mě baví a dávají mi smysl. Začal jsem číst, naučil jsem se učit a naučil se filtrovat, tedy rychleji rozlišovat mezi tím, co je důležité a nedůležité (ať už to bylo pro diplomku, při hledání práce, nyní v rodinném životě, pro zákazníka...).

Co zpětně oceňujete?

Zpětně oceňuji volnost při výběru zaměření. Ať už se jedná o výběr profilace, širokou nabídku „béčkových“ předmětů nebo možnost v rámci APLSu si zvolit téma a udělat něco, co má smysl. Tenkrát jsme s kolegy vytvořili portál mediagram.cz. Dodnes z té zkušenosti čerpám. Stejně tak z předmětů Design vzdělávacího procesu a HCI.

Co děláte nyní?

Pracuji v Digiskills.cz. Kombinuji microlearning (online) s workshopy. Věnuji se digitální produktivitě, digidetoxu a pomáhám také našim klientům zpracovávat jejich témata do podoby microlearningových videí.

Mgr. Monika Martonová, game designerka

Co jste se naučila?

Naučila jsem se být více systematická, dodržovat postupy, hledat inspiraci a best practice. Spolupracovat v týmu a přizpůsobit tomu komunikaci i styl práce. Používám nástroje jako Toggl, Asana, Trello, Slack atd., což je částečně taky návyk z KISKu. Když se chci něco naučit, koukám, jestli není nějaký e-learning na Coursera, EdX nebo Codecademy, více do svého vzdělávání zapojuji YouTube. Když bych měla konkrétněji odpovědět, co za dovednosti jsem si odnesla, umím si udělat jednoduchou grafiku nebo video a zvládnou se přenést přes to, že to není profí. Taky umím přemýšlet nad obsahem, a když tvořím nějakou vzdělávací jednotku, umím vystavět strukturu a odůvodnit to. Ještě bych zmínila hlubší přemýšlení nad cílovkou a celkově user-centered přístup. Svoje rozhodnutí se snažím zakládat na datech a faktech, ne na domněnkách a pocitech, dělám si rešerše atd. Nebojím se zeptat odborníků (aspoň je zkoušet oslovit) a požádat o pomoc zkušenější lidí z oboru.

Co zpětně oceňujete?

Lidský přístup a možnost zaměřit se na to, co mě baví nebo co se chci zrovna učit. Taky se mi líbilo, že jsme často neměli úplně specifikované zadání a mohli jsme si hledat vlastní cesty, jak úkol splnit. A že jsme měli

možnost seznámit se se širokým spektrem oblastí a rozšiřovat si obzory. Teď oceňuji taky množství kontaktů, co mi KISK dal skrze předměty, akce, projekty atd.

Co děláte nyní?

Ještě nedávno jsem psala články o VR a nových počítačových hrách (i z hlediska vzdělávání a nových technologických mechanismů), snad se k tomu vrátím. Učila jsem děti digitální dovednosti formou volnočasových aktivit, což bude možná na podzim pokračovat. Občas tvořím obsah pro e-learningové kurzy z oblasti počítačové a informační gramotnosti. Jako metodička expertního týmu jsem v projektu SKIPu Co nebylo v učebnici, na němž KISK participuje díky odborné garantce Dr. Pavlíně Mazáčové. Nejvíce času však trávím nad vývojem počítačové hry ze světa hackingu, kde mám na starost game design (trochu se to prolíná i s UX), péči o hráčskou komunitu formou roleplay, z části sociální sítě a crowdfunding (FB, Patreon) a učím se i technické dovednosti (rozumět kódu, hledat chyby, testovat). Neuvěřitelně mě to rozvíjí, nepracuji pro žádnou firmu, jsme jen skupina nadšenců, kteří získali grant od slovenského Fondu na podporu umenia (ale peníze ještě nemáme :D). Děláme SCRUM, meetingy přes Skype, často pracujeme na dálku, občas se setkáváme v kanceláři nebo jdeme něco vymýšlet ven. Bere mi to sice hodně energie, času a dodnes pracujeme zadarmo (ještě asi 2 týdny budeme), ale je to natolik netradiční a zajímavý projekt, že malé krůčky, které děláme, a feedback, který dostáváme, nás motivuje dávat tomu čas, přistupovat k tomu zodpovědně a mít z toho radost. Tady taky vidím, jak rozmanité věci mi KISK ukázal (od game designu přes management až po prototypování webu a aplikací). Zrovna teď kreslím wireframy v mock up nástroji Figma.

Studentské projekty

Škola vizuální komunikace – projekt osobitých grafických designerek Lucie Horákové, Vero Moravčíkové a současné MUNI ICT specialistky Terezy Dřevové. Cílem je porozumět vizuální komunikaci za využití nestandardních metod a prostředí, jako je brněnská mrazírenská Industra či galerijní knihovna.

KISKed – projekt Terezy Navarové, Marie Ondráškové, Lukáše Strouhala, Jana Vrzala a Hany Tulinské s cílem zprostředkovat KISKové know-how blízkým cílovým skupinám – knihovníkům, učitelům, volnoočům.

Řídit Brno – projekt Lukáše Eliáše a Davida Kudrny s cílem zlepšit vzdělávací metody v autoškolách a pohybu po Brně.

PIG – Příručka informační gramotnosti – projekt Markéty Krutské, Eriky Mirové, Marie Šípkové, Jany Uchočové a Terezy Veletové s cílem vytvořit funkční online nástroj pro podporu rozvíjení informační gramotnosti středoškoláků

Starší projekty: [E-kurz metody kritického myšlení](#), [Gamifikátoři](#), [kurzy.knihovna.cz](#), [Stavět mosty](#), [Media-gram](#), [Mimo školu](#)

Publikace

Vzdělávací prostředí

Vzdělávacímu prostředí se věnujeme co do jednotlivých nástrojů a aplikací (LMS, myšlenkové mapy), tak v jejich spojení do tzv. osobního vzdělávacího prostředí (PLE). Zajímá nás také učení ve virtuální realitě nebo v knihovně.

Články

Černý, M. (2019). Knihovna jako edukační prostředí: ke změně paradigmatu (nejen) v akademických knihovnách [Online], 23(2), 13–17. Retrieved from https://itlib.cvtisr.sk/archiv/2019/2/knihovna-jako-edukacni-prostredi-ke-zmene-paradigmatu-nejen-v-akademickych-knihovnach-library-as-an-educational-environment-to-change-paradigm-not-only-in-academic-libraries.html?page_id=3606

Šašinka, Č., Stachoň, Z., Sedlák, M., Chmelík, J., Herman, L., Kubíček, P., et al. (2019). Collaborative Immersive Virtual Environments for Education in Geography [Online]. *Isprs International Journal Of Geo-Information*, 8(1). <http://doi.org/10.3390/ijgi8010003>

Černý, M. (2018). Využití nástrojů webové analytiky pro pochopení učení v online prostředí [Online]. *Proinflow*, 10(1). <http://doi.org/10.5817/ProIn2018-1-4>

Černý, M. (2017). Automatizace online procesů: pomoc při správě PLE i pomoc s digitálním prostředím [Online]. *Metodický Portál Rvp.cz*. Retrieved from <https://clanky.rvp.cz/clanek/c/G/21363/automatizace-online-procesu-pomoc-pri-sprave-ple-i-pomoc-s-digitalnim-prostredim.html/>

Černý, M., & Chytková, D. (2015). Heuristická analýza desktopových nástrojů pro tvorbu myšlenkových map [Online]. *It Lib*, (1), 38–44. Retrieved from <http://itlib.cvtisr.sk/buxus/docs/38%20heuristicka%20analyza.pdf>

Příspěvky ve sborníku

Černý, M. Understanding learning in the online environment using selected web analytics tools. In J. Beseda & L. Rohlíková, *DisCo 2018: Overcoming the Challenges and Barriers in Open Education: 13th conference reader* (pp. 279–297). Prague: Centre of Higher Education Studies.

Vzdělávací, přehledové a popularizační texty

Černý, M., Kudrna, D., Martonová, M., Moravčíková, V., Pojezná, T., Tulinská, H., et al. (2017). Kolekce dostupných LMS prostředí. Brno: Flow.

Informační gramotnost

Informační gramotnost je tématem, které na tradičních edTechových pracovištích nebývá tak silně zmiňováno, ale díky spojitosti s LIS se mu věnujeme dlouhodobě a systematicky, výzkumně, aplikačně (především kurzy práce s informacemi), ale i popularizačně či v kontextu školní pedagogiky. Důraz je zde kladen především na informační bezpečnost, online kurzy a empirické studie kvalitativního i kvantitativního typu. Je zde patrný silný mezinárodní publikační přesah.

Knihy

Kovářová, P. (2019). Informační bezpečnost žáků základních škol: lekce v knihovnách. Brno: Filozofická fakulta, Masarykova univerzita.

Černý, M., Chytková, D., Mazáčová, P., & Šimková, G. (2015). Informační vzdělávání pro učitele. Brno: Flow.

Články

Mazáčová, P., & Zonková, M. (2019). Rozvíjení informační gramotnosti v edukační praxi v laboratorní základní škole : případová studie [Online]. *Gramotnost, pregramotnost a vzdělávání*, (2), 21–43. Retrieved from http://pages.pedf.cuni.cz/gramotnost/files/2019/01/02_Mazacova.pdf

Kovářová, P., Hálová, N., & Pojezná, T. (2018). Informační gramotnost studentů Masarykovy univerzity a změny vlivem online Kurzu práce s informacemi [Online]. *Proinfo*, 10(1). <http://doi.org/10.5817/ProIn2018-1-5>

Mazáčová, P., & Hanušová, K. (2017). Perspektivy rozvoje předčtenářské gramotnosti na platformě mezigeneračního učení : případová studie [Online]. *Knihovna*, 28(2), 37–49. Retrieved from <http://knihovnavue.nkp.cz/archiv/2017-2/recenzovane-prispevky/perspektivy-rozvoje-predctenarske-gramotnosti-na-platforme-mezigeneracniho-uceni-pripadova-studie>

Příspěvky ve sborníku

Černý, M. (2018). Information Literacy as a Prerequisite for Effective Work with Information Sources. In *INFO-RUM 2018: 24. ročník konference o profesionálních informačních zdrojích*. Albertina icome Praha.

Mazáčová, P. Společenství praxe pro rozvoj informační gramotnosti [Online]. In *Sborník z 26. ročníku konference, konané 11.–13. září 2018 na Pedagogické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci*. Praha: Sdružení knihoven ČR. Retrieved from http://sdruk.mlp.cz/data/xinha/sdruk/2018/KKS18/sbornik18/Knihovny_soucasnosti_2018.pdf

Kovářová, P. (2018). Information Safety Education of Primary School Children in Libraries [Online]. In S. Kurbanoglu, J. Boustany, S. Špiranec, E. Grassian, D. Mizrachi, & L. Roy, *Information Literacy in the Workplace* (pp. 693–702). Cham: Springer International Publishing. http://doi.org/10.1007/978-3-319-74334-9_71

Kovářová, P. (2016). Information Literacy Education and the Educational Needs of Teaching Librarians: The Czech Republic in Comparison with the Other Visegrad Four Countries [Online]. In S. Kurbanoglu, J. Boustany, S. Špiranec, E. Grassian, D. Mizrachi, L. Roy, & T. Cakmak, *Information Literacy: Key to an Inclusive Society* (pp. 644–654). Cham: Springer International Publishing. http://doi.org/http://dx.doi.org/10.1007/978-3-319-52162-6_63

Kovářová, P. (2015). IT in Small Czech Schools and the Development of Teachers' Competences [Online]. In S. Kurbanoglu, S. Špiranec, J. Boustany, E. Grassian, & D. Mizrachi, *Information Literacy: Moving Toward Sustainability* (pp. 169–178). Neuveden (Švýcarsko): Springer International Publishing. http://doi.org/http://dx.doi.org/10.1007/978-3-319-28197-1_18

Mazáčová, P. (2015). Metodika lekcí informačního vzdělávání na Masarykově univerzitě v Brně (s akcentem pedagogického konstruktivismu). In Stasselová, Silvia; Kmeťová, Jitka; Gábrišová, Henrieta. INFOS 2015. 38. mezinárodní informatické sympóziium o postavení a úlohách paměťových inštitúcií v oblasti rozvoja kultúry, vedy, techniky a vzdelávania. Bratislava: Spolok slovenských knihovníkov a knižníc, s. 257–270. Retrieved from http://www.infolib.sk/files/infos_2015_prezentacie/zbornik-infos-2015-web.pdf

Editorství čísla časopisu

Budínová, I., Mazáčová, P., Pavlasová, L., & Rusek, M. Rozvoj přírodovědné, matematické a informační gramotnosti v podmínkách současného školství: (Editorial). *Gramotnost, pregramotnost a vzdělávání*, (2), 3–6.

Vzdělávací, přehledové a popularizační texty

Černý, M. (2018). Kreativní práce s informacemi. Brno: Flow.

Černý, M., Kovářová, P., Tulinská, H., & Kalmárová, K. (2016). Kurz práce s informacemi [Online]. Brno: Flow. Retrieved from <http://eknihy.knihovna.cz/kniha/kurz-prace-s-informacemi>

Černý, M. (2015). Nástroje pro práci s informacemi. Brno: Flow.

Sebeřízené učení

Sebeřízené učení vnímáme spolu s informační gramotností jako nezbytnost pro online vzdělávání a celoživotní učení vůbec. Tématu se věnujeme nejen jeho analýzou, ale také přímou podporou studentů prostřednictvím nabídky metod a technik k rozvoji seberegulace či kreativity.

Články

Černý, M. (2019). Analýza některých přístupů k autonomii učení v perspektivě moderních edukačních technologií: setkání pedagogiky a andragogiky? [Online]. *Paidagogos*, 23(2), 5–34. Retrieved from <http://www.paidagogos.net/issues/2019/1/article.php?id=2>

Černý, M. (2017). Inspirace k tvůrčímu psaní s technologiemi. [Online]. *Impulsy: Inspirace, Náměty A Trendy Dětského Čtenářství*, 3(1). Retrieved from <http://impulsy.kjm.cz/impulsy-clanek/psani-technologie>

Černý, M. (2017). Kreativní deník [Online]. *Metodický Portál Rvp*. Retrieved from <http://clanky.rvp.cz/clanek/c/P/21245/KREATIVNI-DENIK.html/>

Černý, M. (2016). Konektivistické co-curriculum jako model autonomního učení [Online]. *Metodický Portál: Články*. Retrieved from <http://clanky.rvp.cz/clanek/c/G/20737/KONEKTIVISTICKE-CO-CURICULUM-JAKO-MODEL-AUTONOMNIHO-UCENI.html>

Černý, M. (2016). Práce s digitálním portfoliem jako součást efektivního procesu učení [Online]. *Metodický Portál Rvp*. Retrieved from <https://clanky.rvp.cz/clanek/c/G/20735/prace-s-digitalnim-portfoliem-jako-soucast-efektivniho-procesu-uceni.html/>

Editorství sborníku

Černý, M., & Kovářová, P. (2018). Vzdělávání s využitím aplikací podporujících smartwatch [Online]. Brno: Flow. Retrieved from <http://eknihy.knihovna.cz/kniha/vzdelavani-s-vyuzitim-aplikaci-podporujicich-smartwatch>

Vzdělávací, přehledové a popularizační texty
Chytková, D., & Černý, M. (2016). Efektivní učení: techniky přemýšlení, soustředění a komunikace s využitím myšlenkových map. V Brně: BizBooks.

Školní didaktika / Technologie ve výuce

I díky intenzivní projektové podpoře se věnujeme aplikaci teoretických konceptů získaných z partikulárních oblastí našeho zájmu do školní didaktiky, ale také například do vzdělávání v knihovnách. Díky personálnímu obsazení našeho oddělení jsou zde přítomné také studie z konkrétních didaktik. Speciální pozornost byla v minulosti věnována koordinátorům ICT – vznikla zde první (a doposud jediná) skripta k tomuto specializačnímu studiu.

Knihy

Černý, M. (2016). Informační systémy ve vzdělávání: od matrik k sémantickým technologiím a dialogovým systémům pro učení. Brno: Masarykova univerzita.

Černý, M., & Mazáčová, P. (2015). Tablet ve školní praxi [Online]. Brno: Flow. Retrieved from <http://eknihy.knihovna.cz/static/files/tablet-ve-skolni-praxi.pdf>

Články

Černý, M. (2017). Algodoo – osahajte si fyziku [Online]. *E-Mole*, 10, 17–20. Retrieved from <http://www.e-mole.cz/cislo/e-mole-c-10>

Černý, M. (2016). Studenti píšou Wikipedii [Online]. *Řízení Školy: Speciál Pro Střední Školy*, (11), 9–10.

Černý, M. (2015). 3D tisk ve školním prostředí [Online]. *Metodický Portál Rvp: Základní Vzdělávání [On-Line]*.

Černý, M. (2015). Interaktivní tabule: Open Sankoré a Smart Notebook [Online]. *Metodický Portál Rvp: Základní Vzdělávání [On-Line]*. Retrieved from <http://clanky.rvp.cz/clanek/c/Z/19827/interaktivni-tabule-open-sankore-a-smart-notebook.html/>

Černý, M. (2015). Jak (a co) učit s dotykovým zařízením v ICT [Online]. *Metodický Portál Rvp: Základní Vzdělávání [On-Line]*. Retrieved from <http://clanky.rvp.cz/clanek/c/G/20027/JAK-A-CO-UCIT-S-DOTYKOVYM-ZARIZENIM-V-ICT.html/>

Černý, M. (2015). Šest činností, při kterých učitelé pomůžou tablet [Online]. *Metodický Portál Rvp*. Retrieved from <http://clanky.rvp.cz/clanek/c/G/19641/sest-cinnosti-pri-kterych-uciteli-pomuze-tablet.html/>

Černý, M. (2015). The Way to Open Education through the Modern Technology [Online]. *Procedia - Social And Behavioral Sciences*, (174), 3194–3198. Retrieved from <http://dx.doi.org/10.1016/j.sbspro.2015.01.1061>

Černý, M. (2015). Výuková robotika: nástroj pro rozvoj algoritmického myšlení [Online]. *Metodický Portál Rvp*. Retrieved from <https://clanky.rvp.cz/clanek/c/g/19905/VYUKOVI-ROBOTI-NASTROJ-PRO-ROZVOJ-ALGORITMICKÉHO-MYŠLENÍ.html/>

Černý, M. (2015). Tablet či telefon jako nástroj fyzikálního experimentování [Online]. In J. Novotná, *Motivace nadaných žáků a studentů v matematice a přírodních vědách III* (pp. 118–124). Brno: Masarykova univerzita.

Vzdělávací, přehledové a popularizační texty
Mazáčová, P. (2016). S tabletem do výuky literární a slohové výchovy na ZŠ. *Komenský*.

Černý, M. (2015). Koordinátor ICT. Brno: Flow.

Černý, M. (2015). Metodik ICT. Brno: Flow.

Učící knihovník

Téma učícího knihovníka přirozeně propojuje školní vzdělávání a knihovnickou praxi. Nabízí řadu aplikačních i výzkumných podnětů. Celý koncept je intenzivně rozpracováván především Dr. Mazáčovou a jejím autorským kolektivem. Jde o téma, které přirozeně propojuje vzdělávání a svět knihoven.

Články

Mazáčová, P. Pedagogické kompetence učícího knihovníka se zaměřením na dimenzi sebereflexe [Online]. *Itlib. Informačné Technológie A Knižnice*, (2), 12–17. Retrieved from <http://itlib.cvtisr.sk/buxus/docs/12%20%20pedagogicke.pdf>

Mazáčová, P. (2017) Učící knihovník v perspektivě vzdělávání heterogenní školní třídy k informační gramotnosti [Online]. *Proinfoflow: Časopis Pro Informační Vědy*, 9(1), 23–31. Retrieved from <http://hdl.handle.net/11222.digilib/136984>

Mazáčová, P., & Chlupník, R. (2016). Učící knihovník a vzdělávací technologie [Online]. *It Lib*, 20(2), 18–24. Retrieved from http://itlib.cvtisr.sk/buxus/docs/18_ucici%20knihovnik.pdf

Příspěvky ve sborníku

Mazáčová, P. (2017). Celoživotní vzdělávání uživatelů - edukační výzva učících knihovníků [Online]. In M. Horejšová, *Knihovny současnosti 2017: Sborník z 25. ročníku konference, konané 12.–14. září 2017 v areálu Univerzity Palackého v Olomouci* (pp. 349–359). Praha: Sdružení knihoven České republiky. Retrieved from http://sdruk.mlp.cz/data/xinha/sdruk/2017/KKS/sbornik_knihovny_soucasnosti_2017_final.pdf

Mazáčová, P. Inkluzivní přístup k edukaci informační gramotnosti v praxi učícího knihovníka [Online]. In M. Horejšová, *Knihovny současnosti 2016* (pp. 24–37). Praha: Sdružení knihoven České republiky.

Mazáčová, P. (2016). Vzdělávací potřeby učících knihovníků v kontextu celoživotního učení pro 21. století [Online]. In P. Hladě, *Sborník z mezinárodní vědecké konference ICOLLE 2016* (pp. 287–299). Brno: Mendelova univerzita v Brně. Retrieved from <http://icolle.mendelu.cz/2016/sbornik.pdf>

Online vzdělávání

Online vzdělávání stojí v centru zájmu KISKu již více než deset let. Věnujeme se jak tvorbě online kurzů a jejich reflexi, tak také experimentálním formám online vzdělávání, evaluaci e-learningu, pedagogické psychologii spojené s online kurzy atp. Specificky se zaměřujeme na výzkum studijního chování s využitím webové analytiky (světově unikátní výzkumné přístupy a metody), inovativní metody vzdělávání a otevřené webové kurzy. Okrajově se ale zaměřujeme také na další témata, jako jsou například webináře, konektivismus aj.

Knihy

Černý, M. (2018). Pedagogicko-psychologické otázky online vzdělávání. Brno: Masarykova univerzita.

Černý, M. (2017). Tvorba digitálních vzdělávacích objektů pro online prostředí: didaktické a technické poznámky k tvorbě digitálních vzdělávacích objektů (převážně) v konektivistickém a konstruktivistickém paradigmatu. Brno: Flow.

Černý, M., Chytková, D., Mazáčová, P., & Šimková, G. (2015). Distanční vzdělávání pro učitele. Brno: Flow.

Černý, M. (2015). Webináře ve vzdělávání: pedagogické a didaktické aspekty. Brno: Flow.

Příspěvky ve sborníku

Tulinská, H. (2018). Otevřený webový Kurz práce s informacemi. In *In Sborník příspěvků z konference a současně eLearning 2018*. Gaudeamus.

Černý, M. (2017). Innovation of courses of information literacy as a way for openness, personification and competence [Online]. In J. Beseda & L. Rohlíková, *DisCo 2017: Open education as a way to knowledge society* (pp. 138–151). Prague: Centre of Higher Education Studies.

Černý, M. (2016). Distance education via webinars : research and practice [Online]. In *DisCo 2016 : Towards open education and information society: 11th conference reader* (pp. 12–24). Prague: Center for Higher Education Study.

Články

Černý, M. (2019). Jak umělá inteligence usnadňuje učení? [Online]. *Metodický Portál Rvp*. Retrieved from <https://clanky.rvp.cz/clanek/c/g/22167/JAK-UMELA-INTELIGENCE-USNADNUJE-UCENI.html/>

Černý, M. (2019). Measurement of selected aspects of student behavior in online courses [Online]. *E-Pedagogium*, 19(2), 57–65. Retrieved from www.e-pedagogium.upol.cz

Černý, M. (2018). Inovace kurzu Kreativní práce s informacemi: od klasického pojetí k webovému kurzu. *IT-lib. Informačné technológie a knižnice* [Online]. *Centrum Vedecko-Technických Informací Sr*, 19–23.

Černý, M. (2018). Vybrané přístupy k učení se od druhých v online prostředí [Online]. *Proinflow*, 10(2). <http://doi.org/10.5817/ProIn2018-2-8>

Černý, M. (2017). Innovation of the courses of information literacy as a way for openness, personification and competencies [Online]. *Aula: Časopis Pro Vysokoškolskou A Vědní Politiku*, 25(1–2), 4–19. Retrieved from <https://www.csvs.cz/wp-content/uploads/2019/03/Aula-1-2-2017-final.pdf>

Příspěvky ve sborníku

Černý, M. (2015). Open source v e-learningu [Online]. In *OpenAlt 2015*. Brno: OpenAlt. Retrieved from <http://www.superlectures.com/openalt2015/open-source-v-e-learningu>

Kurátorství

Kurátorství představuje dlouhodobé téma našeho primárního výzkumu a teoretického rozvíjení. Obecný koncept kurátorství osobních informací, známý z PIM, jsme postupně systematicky transformovali na téma integrálně propojující informační vědu a pedagogiku. Jsme zřejmě jediné pracoviště na světě, které se této oblasti soustavně věnuje v aplikační, teoretické i výzkumné rovině, a to již od roku 2015.

Knihy

Černý, M. (2019). Digitální informační kurátorství jako univerzální edukační přístup: pragmatistická edukační teorie a její prakticko-výzkumná implementace (Vydání druhé, přepracované). Brno: Masarykova univerzita.

Černý, M. (2017). Digitální informační kurátorství jako univerzální edukační přístup. Brno: Masarykova univerzita.

Černý, M. (2015). Digitální informační kurátorství v pedagogickém kontextu: od teoretických východisek k jednotlivým nástrojům. Brno: Flow.

Příspěvky ve sborníku

Černý, M. (2017). Curating content as a way to promote interesting resources [Online]. In *INFORUM 2017: 23. ročník konference o profesionálních informačních zdrojích*. Praha: Albertina icome Praha.

Černý, M. (2017). Digitální informační kurátorství: knihovna jako místo vědění [Online]. In *Knihovny současnosti 2017* (pp. 64–75). Olomouc: Sdružení knihoven ČR.

Černý, M. (2015). Digital information curation as a form of formation of personalized learning environments [Online]. In J. Beseda & Z. Machát, *DisCo 2015: From analog education to digital education 10th Conference Reader* (pp. 145–158). Prague: Center for Higher Education Study. Retrieved from <http://www.csvs.cz/konference/disco2015/Disco2015-sbornik.pdf>

Černý, M. (2015). Digitální informační kurátorství a jeho využití v konstruktivisticky orientovaném vzdělávání [Online]. In *INFORUM 2015: 21. ročník konference o profesionálních informačních zdrojích*. Praha: Albertina icome Praha. Retrieved from <http://www.inforum.cz/sbornik/2015/28>

Články

Černým M. (2018) Učitel jako kurátor obsahu [Online]. *Komenský*, 142(3), 42–46. Retrieved from <https://www.ped.muni.cz/komensky/do-vyuky/239-ucitel-jako-kurator-obsahu>

Černý, M. (2017). Učitel jako kurátor digitálního obsahu [Online]. *Metodický Portál Rvp: Základní Vzdělávání [On-Line]*. Retrieved from <http://clanky.rvp.cz/clanek/c/G/21215/ucitel-jako-kurator-digitalniho-obsahu.html/>

Černý, M. (2016). Digitální datové kurátorství: mikro a makro pohled [Online]. *Itlib. Informačné Technológie A Knížnice*, (1), 24–26. Retrieved from http://itlib.cvtisr.sk/buxus/docs/24_digitalni%20datove.pdf

Filosofické aspekty

Podstatným tématem je pro nás filosofie výchovy a filosofie informace. Ty se pochopitelně promítají jak do všech ostatních oblastí, tak do samostatných textů.

Knihy

Černý, M. (2017). *Informační a učící se společnost*. Brno: Paido.

Články

Černý, M. (2016). Finální antropický princip ve filosofii, pedagogice a informační vědě [Online]. *Proinflow, Brno: Masarykova Univerzita*, 8(1), 103–116. Retrieved from <http://www.phil.muni.cz/journals/index.php/proinflow/article/view/1223/1493>

Černý, M. (2019). Vybrané kapitoly z masové práce se čtenářem: Sociálně-pedagogický experiment socialistického knihovnictví [Online]. *Proinflow*, 11(1). <http://doi.org/10.5817/ProIn2019-1-5>

Příspěvky ve sborníku

Černý, M. (2015). Topics of Ethics of Science in the Context of Philosophy of Education [Online]. In G. Papanikos, *ATINER's Conference Paper Series EDU 2015–1702*. Athens: Athens Institute for Education and Research. Retrieved from <http://www.atiner.gr/papers/EDU2015-1702.pdf>

Černý, M. (2018). Jan Patočka a naše doba. Sborník příspěvků mezinárodní konference. In S. Lesňák & B. Vacková, *Jan Patočka a naše doba. Sborník příspěvků mezinárodní konference* (pp. 31–40). Brno: Masarykova univerzita. <http://doi.org/10.5817/CZ.MUNI.P210-8958-2018>

Konference, kterých jsme se zúčastnili

- A-educa 2016
- CESNET Community Forum 2015
- CyberCon Brno 2018
- Deep in Data
- Den webinářového vzdělávání
- DisCo 2015, 2016, 2017, 2018, 2019
- ECIL 2013, 2014, 2015, 2016, 2017
- Existence a koexistence ve filosofické a speciálně pedagogické reflexi
- Humanity in the Era of Specialized Knowledge and Science
- ICOLLE 2015, 2016
- Information Interaction 2018;
- Inforum 2015, 2016, 2017
- INFOS 2015
- Jan Patočka a jeho doba
- Knihovny současnosti
- Kognice a umělý život 2018
- Konference RRI (Odpovědný výzkum a inovace) Techmania
- Memory 2017
- Moderní technologie v knihovnách
- NASIV 2016, 2017, 2018
- Olomoucké speciálně pedagogické dny 2017
- OpenAlt 2015, 2016, 2017
- Prospect of humanity - twenty-first century challenges
- Škola jako místo setkávání 2016, 2017
- UčiT jinak 2018
- Úskalí on-line vzdělávání

Redakční rady

- Edtech KISK
- Review of Behavioral Aspect in Organizations & Society
- Gramotnost, pregramotnost a vzdělávání
- Knihovna: knihovnická revue

The new style of thinking: the problem of specialisation, multiparadigmatic and the crisis of scientific identity

RNDr. Michal Černý,

mcerny@phil.muni.cz

Department of Information Studies and Librarianship – Faculty of Art & Department of Social Education - Faculty of Education
Masaryk University Brno

Místo závěru

Predikovat budoucnost profilace i celého oddělení je věcí velice nejistou. Naše směřování je na jednu stranu ovlivněno kmenovými zaměstnanci (kterých je ale nemnoho), na straně druhé především projektovými výzvami, které přicházejí. Na začátku brožury jsme se pokusili identifikovat oblasti či témata, která nyní vnímáme na EdTechu jako ta nosná a zajímavá a lze očekávat, že právě v nich se budeme dále profilovat. Je ale pravděpodobné, že nejbližší roky a měsíce přinesou nové překvapivé impulsy, které mohou směřování celé profilace rozšířit či modifikovat.

Přesto si dovolíme pojmenovat trendy, které se jeví jako pravděpodobné. Od roku 2016 jsme se postupně snažili angažovat v oblasti otevřenosti kurzů, především v jejich online podobě, což je něčím, co se do naší práce výrazně obtisklo a snaha o otevřené webové kurzy a otevřenost obecně je jistě jistým motivem naší práce.

Od nutnosti na počátku rychle vybudovat základní širokou znalostní a publikační bázi, která se částečně projevovala něčím, co lze pejorativně označit jako „brožurová kultura“, se postupně přesouváme ke kultuře knižní a především článkové. Podařilo se nám vytvořit základní literární podhoubí, ze kterého mohou čerpat studenti i širší veřejnost, v mnoha oblastech jsme byli první, kdo prozkoumával neznámý terén a nyní se můžeme stále více soustředit na hlubší, náročnější výzkumné přístupy nebo reflexi témat z filosofických perspektiv.

Domníváme se, že i nadále bude kladen důraz na interdisciplinaritu a na výuku. Je pro nás zásadní, aby výuka byla kvalitní (což je vidět na zpětných vazbách studentů i předmětové anketě, se kterou systematicky pracujeme), inovativní, spojená se zájmem o studenta a s praktickým dopadem do praxe. Chceme, aby výuka bavila nás vyučující i studenty, aby mezi těmito dvěma personálními entitami nebyl neprostopupný příkop, ale existovala živá kolegiální spolupráce, která bude obohacující pro všechny strany.

Myslíme, že vše ostatní je otevřené. Profilace během šesti let získala nezpochybnitelnou pozici ve společenském diskursu. Aktivně se podílíme například na projektech Ministerstva práce a sociálních věcí, České školní inspekce, Ústřední knihovnické rady, Národního ústavu pro vzdělávání, na práci IVIGu a dalších, jsme členy redakčních rad a recenzenty v časopisech u nás i v zahraničí, pravidelně přednášíme na konferencích, jsme úspěšní v získávání projektů i v publikační činnosti. Tato pozice se tedy jeví jako výhodná a otevřená pro další růst. Jak s touto výzvou naložíme, ale záleží jen na nás.

RNDr. Michal Černý

EdTech KISK: Studijní profilace Technologie ve vzdělávání

Editovali: RNDr. Michal Černý, Mgr. Hana Tulinská

Vydala Masarykova univerzita, Žerotínovo nám. 617/9, 601 77 Brno

Jazyková redakce: Bc. Jana Uchočová

Návrh obálky a sazba: Bc. Pavlína Špringerová

Vydání první, elektronické, 2019

ISBN 978-80-210-9480-2

MUNI
PRESS

MUNI
ARTS